

שבת פרשת ויקרא

בפרשתנו, מסופר על בניית המשכן וכליו. וראשית כל מזהירים בני ישראל שוב להיזהר על קדושת השבת. השבת היא בסיס לכל מה שיש לנו. היא השורש והיא הברית ששומר עלינו כעם. וגם בתהליך המקודש של בניית המשכן – בשבת קודש, כל העבודה שבתה. כפי שכותב רש"י:

"הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן לומר שאינה דוחה את השבת"

ואמנם, ל"ט המלאכות שנעשו בזמן בניית המשכן, הן המלאכות שאסורות בשבת: ממלאכת המשכן אנו לומדים מה הן הפעולות שנחשבות מלאכה, ומהן אנו שובתים בשבת קודש.

והיום, אין לנו משכן ואין לנו בית מקדש. אין לנו מנורה ואין לנו כרובים ואין לנו לחם הפנים. אבל יש לנו שבת קודש. יש לנו נרות שבת. יש לנו לחם משנה. יש לנו את השגחתו של בורא העולם עלינו. תמיד, ובכל מקום, ובכל שעה. ויהי רצון שנזכה, בקרוב ממש, לראות את בית המקדש השלישי בבנינו "ולירושים עירך ברחמים תשוב ותשכון בתוכה כאשר דיברת ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם" אמן ואמן.

המנורה במשכן – ציור מאת אהובה קליין (C)

פינת הפלטה

הלכות הדלקת נרות שבת - הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מתוך גליון 300 של "קול צופי"ך

בעניין מצות הדלקת נר שבת כותב הרמב"ם (פ"ה מהלכות שבת ה"א):

"הדלקת נר בשבת אינה רשות אם רצה מדליק ואם רצה אינו מדליק, ולא מצוה שאינו חייב לרדוף אחריה עד שיעשנה כגון עירובי חצרות או נטילת ידים לאכילה אלא חובה, ואחד אנשים ואחד נשים חייבין להיות בבתיהן נר דלוק בשבת, אפילו אין לו מה יאכל שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת, וחייב לברך קודם הדלקה ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת, כדרך שמברך על כל הדברים שהוא חייב בהם מדברי סופרים".

זמן ההדלקה

כתוב בשו"ע (סי' רס"ג ס"ד): "לא יקדים למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת; וגם לא יאחר. ואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד, רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה, ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהוא שעה ורביע קודם הלילה. הגה, ואם היה הנר דלוק מבעוד היום גדול, יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת" עכ"ל (ועיין למש"ב ולכה"ח שם).

נמצינו למדים שני דינים חשובים: האחד, שצריך להזהר להדליק את הנר בזמן שמקבל עליו את השבת, ולא יקדים להדליקו לפני שמקבל שבת בעוד היום גדול, כיון שאז לא ניכר שמדליק את הנר לכבוד שבת. והדין השני הוא, שאין לקבל שבת יותר משעה ורבע לפני השקיעה, שהוא זמן פלג המנחה.

אשה שרוצה לשתות לאחר ההדלקה

לאחר שהדליקה נר שבת אינה יכולה לשתות כוס קפה או תה וכדו' ואפי' אם עשתה תנאי, כי תנאי מועיל רק לדבר מצוה. וכיון שקבלה את השבת חייבת לעשות קידוש קודם אכילה או שתיה.

מקום ההדלקה

טוב שהשולחן יהיה בצפון ומנורה בדרום, אבל אם א"א אין הדבר מעכב. ומ"מ הנרות צריכים להיות במקום הקידוש והסעודה. אסור לטלטל את הנר ממקום למקום (ראה להלן תחת הכותרת 'אסור לגעת בנר שברכו עליו'), אבל אם יש חשש שריפה וכגון שלא הניח מגש תחת הנר, רשאי להרים את הנרות ולהניח תחתיהם מגש.

גם תורה

פרשת ויקהל- מדוע נעשתה המנורה מקשה אחת, זהב טהור?

מאת: אהובה קליין.

יצירת המנורה מתוארת בפסוקים הבאים: "ויעש את המנורה זהב טהור מקשה עשה את המנורה ירכה וקנה גביעה כפתוריה ופרחיה ממנה היו ושישה קנים יוצאים מצידיה, שלושה קני מנורה מצידה האחד ושלושה קני מנורה מצידה השני, שלושה גביעים משוקדים בקנה האחד כפתור ופרח ושלושה גביעים משוקדים בקנה אחד כפתור ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנורה.

ובמנורה ארבעה גביעים משוקדים כפתוריה ופרחיה: וכפתור תחת שני הקנים ממנה וכפתור תחת שני הקנים ממנה – לששת הקנים היוצאים ממנה, כפתוריהם וקנותם ממנה היו כולה מקשה אחת זהב טהור ויעש את נרותיה שבעה ומלקחיה ומחתותיה זהב טהור כיכר זהב טהור עשה אותה ואת כל כליה" (שמות ל"ז, י"ז-כ"ד)

מה מסמלת המנורה?

- יש דעה שאומרת: כי המנורה מסמלת את עם ישראל וכשם שהמנורה עשויה מקשה אחת - כך גם המצב האידיאלי אצל עם ישראל היותו מלוכד כאיש אחד- ממש כמו במעמד הר סיני כאיש אחד בלב אחד- כך יש ביכולתו ביתר קלות להתגונן בפני אויבים.

הנר המרכזי מסמל את הקב"ה והשלהבות משני הצדדים מסמלות את העם המתבונן בבורא עולם: "שיוויתי ה' לנגדי תמיד"- משום כך השלהבות נוטות משני הצדדים אל השלהבת המרכזית.

הזהב- מתכת יקרה בהשוואה למתכות אחרות- עם ישראל נבחר לעומת יתר העמים.

מעניין כי המנורה משמשת כסמל המדינה יחד עם עלי הזית משני צידיה - שהרי את המנורה היו מדליקים בשמן זית זך.

הדבר מרומז בפסוק: "ראיתי והנה מנורת זהב כולה... ושבעה נרותיה עליה... ושניים זיתים עליה" [זכריה פרק ד, ב-ג]

יהי רצון שנזכה לבניין בית המקדש השלישי ובה מנורת הקנים-

תשוב ותאיר אור רוחני על כל עם ישראל. אמן ואמן.

סיפור אכזב שמת – "הנאשמת" שחקקה

הם גדלו על ברכיה של התרבות הנאורה בעולם, הם תרמו תרומה אדירה לעולם הרפואה והמוסיקה, הם ידעו היטב התעללות מהי. הם היו גרמנים!

הם גילו בין כליה של עובדת כפיה יהודיה תפוח אדמה שניסתה להגניב אל בנה הרעב. הם ביימו מחזה כמיטב המסורת הגרמנית, והעמידו ל"משפט" פומבי.

הם הושיבו שלושה "שופטים" – יהודים. מינו לנאשמת "קטיגור" ו"סניגור" – יהודים. ומכיון שמסודרים מאוד הם הגרמנים הם אף דאגו ל"קצרן" – יהודי. הוא ישב ויכתוב את פרוטוקול המשפט.

לשופטים נאמר כי לפי כללי המחזה, שרק מוח גרמני יכול להמציא, רצוי מאוד כי העונש שיושט על הנאשמת יסתכם בלא פחות מ-50 מלקות. השופטים היהודים שנאלצו לשחק לפי הכללים "הסבירו" לנאשמת כי אם תיפול אפיים ארצה, תתייפח ותתחנן על נפשה, יופחת עונשה ל-25 מלקות, ואולי יתמזל מזלה ותיוותר בחיים.

המשפט נפתח.

הקטיגור היהודי היפך בחובתה של אחותו היהודיה, וטען כי יש לעניש את הנאשמת על פי מלוא חומרת הדין. הסניגור לעומתו ביקש רחמים על בת עמו, ודיבר על ליבם של אחיו השופטים למען יתחשבו בעובדה כי לנאשמת ילד רך בשנים הזקוק לה. השופטים גזרו על הנאשמת כמתוכנן עונש של 50 מלקות.

הכל פעל לפי ה"תסריט" הנאצי. עכשיו המתינו השופטים למשחקה של הנאשמת שתכרע על ברכיה ותמלא את חלקה בהצגת העיוועים. כאן קלקלה הנאשמת את "ההצגה" ושינתה את התסריט. במקום להתחנן על נפשה ולקנות את חייה, סכרה את פיה ו...שתקה, דממת מוות השתררה בכיכר המחנה.

את מוכרחה לבכות, לחש לעברה בתחינה אחד ה"שופטים". הגרמנים לא מרשים לשנות מן הנוהל, הם לא אוהבים קילקולים, תבכי מה! אך היא כאילו להכעיס מנענעת בראשה כאומרת: יודעת אני, וממשיכה בשלה... ושותקה.

היא הוכתה 50 מלקות.

לפני שעלתה אל אביה שבשמים פנתה אל בנה הקטון ואמרה לו: בני, בודאי אינך מבין מדוע שתקתי, ולמה לא התחננתי על נפשי. לא בני, אל תדוני לכף חובה, לא גאוותי גרמה לשתיקתי, גם לא הפחד. האם הבחנת בעובדה כי הושיבו הצוררים "קצרן" יהודי שירשום את מילותי במהלך המשפט? האם יודע אתה בני כי שבת היום? האם מודע אתה לכך כי אסור לכתוב בשבת? אני אגרום ליהודי לחלל שבת? ועוד ברגעי האחרונים? שלום לך בני.

השבת תשמור עליך!

המאבק על השבת לא תם, ולמרבה הצער הוא נמשך גם בימים אלו, ודוקא במדינת היהודים.

משה רבינו אוסף את בני ישראל כדי לצוותם על השבת: "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה'..." (שמות ל"ה, ב'). משה אינו מסתפק בצווי על שמירת השבת, והוא פותח במילים "ששת ימים תעשה מלאכה", מדוע? כדי ללמדנו כי גם בעת בה עוסקים אנו במלאכת החול עלינו לזכור את השבת. גם בעת בה אנו יוצאים לעיסוקינו היומיומיים נדרשים אנו לבדוק האם תואמים הם את שמירת השבת וכבודה.

מתוך: [אתר ערכים](#)

אתגר אפסיה

לאילו מטרות השתמשו במשכן בחומרים הבאים?

זהב, כסף, נחושת עצי שיטים, עורות אלים מואדמים, תכלת, ארגמן, אבני שהם.

סיפור ההמשכים – חלום se

בית כנסת

תקציר הפרק הקודם:

הרבמנחם שטיינברגר, שליח חב"ד טריבשכונת קריית-אילון בחולון, חיפש מקום להקים בו בית כנסת. אחד השכנים, איינשטיין כהן, הבעלים שלאולמי 'רסיטל' בתל-אביב, ניאות להקצות לתפילות אתקומת המרתף של ביתו, לזמן קצוב, "עד שתסתדרו".

כמה ימים לפני ראש-חודש כסלו, טו הרב שטיינברגר לארצות הברית, וכאשר ביקר בציונו הקדוש של הרבי. ביקש כי "יערה ה' רוח ממרום על איינשטיין כהן, שיסכים להחזיק בביתו בקביעות את בית-הכנסת".

באותה שבת, חלם אחד המתפללים ד"ר סולימני, חלום, ובחלומו ראה יהודי הדור פנים, שפנה אליו בשאלה.

פרק ד'

'איפה יש כאן בית-כנסת?', שאל היהודי את ד"ר סולימני בחלומו. והוא הצביע לעבר מרתף הבית.

'מדוע הטרחת את עצמך מרחוק עד לכאן דווקא?', שאל בחלום. האיש הביט בו בתמיהה: 'מה זאת אומרת? באתי להתפלל בבית-הכנסת של בני!'

ד"ר סולימני הקיץ מהחלום ושוב נרדם, ובבוקר נשכח ממנו כל העניין.

"בקריאת התורה הכריז הגבאי 'יעמוד איינשטיין בן אוריאל הכהן', ומר איינשטיין עלה לתורה. כשחזר למקומו, עצר אותו ד"ר סולימני ואמר לו כי הקריאה בשמו ובשם אביו הזכירה לו חלום שחלם בלילה. הוא סיפר לו בקצרה את תוכן החלום.

תפילות אורזאי שמת

בתפזורת הבאה מסתתרים 10 מושגים שקשורים לפרשת השבוע. בהצלחה!

א	ח	י	ס	מ	כ	מ	ש	ב
ש	ש	ת	י	מ	י	מ	ט	ר
ת	כ	ר	ב	י	מ	ל	י	י
כ	ז	ו	ו	א	נ	א	מ	ח
ל	ר	מ	ו	ה	ש	כ	ס	פ
ת	ש	ה	מ	ל	ז	ה	ב	ל
ג	ג	ע	נ	י	פ	ק	צ	ל
נ	ד	ב	ה	א	ר	ר	ל	א
ה	ו	ד	ע	ב	ח	ש	א	ו
ש	י	ה	נ	ח	ש	ת	ל	ת